

Íslenska járnblendifélagið hf

Ársreikningur 2002

Efnisyfirlit

bls.

Áritun stjórnar og framkvæmdastjóra	2
Áritun endurskoðenda	3
Rekstrarreikningur	4
Efnahagsreikningur	5 - 6
Sjóðstreymi	7
Reikningsskilaaðferðir	8 - 9
Skýringar	10 - 12
Fimm ára yfirlit	13

Áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Ársreikningur félagsins er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og á síðasta ári. Það er álit stjórnar félagsins að allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu félagsins í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun félagsins, komi fram í ársreikningnum.

Framleiðslutölur ársins 2002 sýna stöðuga framleiðniaukningu á árinu. Heildarframleiðsla á kísiljární nam 118.810 tonnum á árinu 2002, sem er aukning um 5,2% frá fyrra ári.

Afkoma félagsins markaðist enn aftur af erfiðri stöðu á kísiljárnörkuðum, þar sem verð afurða á árinu var í sögulegu lágmarki.

Heildarvelta félagsins á árinu 2002 var 456 milljónir NOK. Lækkun veltu frá fyrra ári var 8,8%. Hagnaður ársins 2002 nam 6,4 milljónum NOK samanborið við 14,2 milljóna NOK tap á árinu 2001.

Á árinu störfuðu að meðaltali 142 starfsmenn hjá félaginu og er það 31 færri en á árinu 2001. Meðalfækkun starfsmanna um 18 var vegna útvistunar á þjónustu fyrir félagið.

Í árslok var í gildi tilboð Elkem um að kaupa alla hluti í félaginu.

Hlutfallsleg hlutafjäreign í félaginu var eftirfarandi:

New Elkem Holdings Inc. (Elkem ASA) 86,5%

Aðrir 13,5%

Stjórn Íslenska járnblendifélagsins hf og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikninginn með undirritun sinni.

Grundartanga, 27. febrúar 2003

Stjórn:

Arnfinn Holås

Geir Kvernmo

Haukur Ingibergsson

Marius Grønningsæter

Már Guðmundsson

Stefán Ólafsson

Stefán Reynir Kristinsson

Framkvæmdastjóri:

Frank Bjørklund

Áritun endurskoðenda

Til stjórnar og hluthafa Íslenska járnblendifélagsins hf

Við höfum endurskoðað ársreikning Íslenska járnblendifélagsins fyrir árið 2002. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymi, yfirlit um reikningsskilaaðferðir og skýringar nr. 1- 6. Ársreikningurinn er lagður fram af stjórnendum félagsins og á ábyrgð þeirra í samræmi við lög og reglur. Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar.

Endurskoðað var í samræmi við góða endurskoðunarvenju. Samkvæmt því ber okkur að skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka. Endurskoðunin, sem tekur mið af mati okkar á mikilvægi einstakra þátta og áhættu, felur í sér greiningaraðgerðir, úrtakskannanir og athuganir á gögnum til að sannreyna fjárhæðir og upplýsingar sem koma fram í ársreikningnum. Endurskoðunin felur einnig í sér athugun á þeim reikningsskilaaðferðum og matsreglum sem notaðar eru við gerð ársreikningsins og mat á framsetningu hans í heild. Við teljum að endurskoðunin sé nægjanlega traustur grunnur til að byggja álit okkar á.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2002, efnahag þess 31. desember 2002 og breytingu á handbæru fé á árinu, í samræmi við lög, samþykktir félagsins og góða reikningskilavenju.

Reykjavík, 27. febrúar 2003

PricewaterhouseCoopers ehf

Gunnar Sigurðsson

Sighvatur Halldórsson

Rekstrareikningur ársins 2002

	Skýringar	2002 NOK	2001 NOK
Rekstrartekjur			
Seld framleiðsla		513.557	547.196
Aðrar tekjur		3.596	12.709
Sölu­kostnaður		(60.970)	(59.834)
		<u>456.183</u>	<u>500.071</u>
Rekstrargjöld			
Hráefnisnotkun		184.692	192.020
Laun og tengd gjöld		64.057	75.794
Raforka		100.157	97.693
Annar rekstrarkostnaður		69.106	65.011
Afskriftir rekstrarfjármuna	1	34.104	33.806
Minnkun (aukning) fullunninna vara		(11.201)	718
		<u>440.915</u>	<u>465.042</u>
Rekstrarhagnaður		15.268	35.029
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur og arður		1.596	1.248
Vaxtagjöld		(12.243)	(22.745)
Gengishagnaður (tap)		4.676	2.458
		<u>(5.971)</u>	<u>(19.039)</u>
Hagnaður fyrir skatta		9.297	15.990
Eignarskattur		(1.907)	(6.870)
Reiknaður tekjuskattur	6	(999)	(23.290)
Hagnaður (tap) ársins		<u>6.391</u>	<u>(14.170)</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2002

Eignir	Skýringar	2002 NOK	2001 NOK
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstarfjármunir:	1		
Fasteignir		151.264	160.535
Vélar, áhöld og flutningatæki		370.181	382.569
		<u>521.445</u>	<u>543.104</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:			
Reiknuð tekjuskattsinneign	6	19.114	20.112
Hlutabréf í öðrum félögum	2	2.511	1.800
Skuldabréf		1.011	1.223
		<u>22.636</u>	<u>23.135</u>
Fastafjármunir samtals		544.081	566.239
Veltufjármunir			
Birgðir	3	90.728	82.543
Viðskiptakröfur		143.658	149.534
Aðrar skammtímakröfur		6.482	11.347
Sjóður og bankainnistæður		35.956	95.976
		<u>276.824</u>	<u>339.400</u>
Eignir samtals		<u>820.905</u>	<u>905.639</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2002

Skuldir og eigið fé	Skýringar	2002 NOK	2001 NOK
Eigið fé	4		
Hlutfé		100.132	100.132
Yfirverðsreikningur hlutafjár		201.242	201.242
Óráðstafað eigið fé		105.689	99.298
		<u>407.063</u>	<u>400.672</u>
Skuldir			
Langtímaskuldir:	5		
Langtímalán		339.249	429.258
Næsta árs afborgun		(235.053)	0
		<u>104.196</u>	<u>429.258</u>
Skammtímaskuldir:			
Viðskiptaskuldir		56.810	57.724
Aðrar skammtímaskuldir		15.296	11.157
Næsta árs afborgun langtímalána		235.053	0
Skattar ársins	6	2.487	6.828
		<u>309.646</u>	<u>75.709</u>
Skuldir samtals		413.842	504.967
Skuldir og eigið fé samtals		<u><u>820.905</u></u>	<u><u>905.639</u></u>

Sjóðstreymi 1/1 - 31/12 2002

	2002 NOK	2001 NOK
Handbært fé frá rekstri		
Veltufé frá rekstri:		
Hagnaður (tap) ársins	6.391	(14.170)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:		
Afskriftir rekstrarfjármuna og langtímakostnaðar	34.104	33.806
Reiknaður tekjuskattur	998	23.290
Gengismunur af lánum	(49.841)	(6.293)
Tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna		534
	<u>(8.348)</u>	<u>37.167</u>
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:		
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	10.741	(61.861)
Birgðir	(8.185)	(2.624)
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:		
Skammtímaskuldir	(1.116)	(16.033)
	<u>1.440</u>	<u>(80.518)</u>
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar) samtals	<u>(6.908)</u>	<u>(43.351)</u>
Fjárfestingahreyfingar		
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	(12.444)	(12.317)
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna	0	576
Langtímakostnaður, breyting á sölusamningi	0	16.502
Skuldabréfaeign, breyting	195	257
Kaupverð hlutabréfa	(711)	0
	<u>(12.960)</u>	<u>5.018</u>
Fjármögnunarhreyfingar		
Ný langtímalán	34.952	89.561
Afborganir langtímalána	(75.104)	(91.456)
Innborgað hlutafé	0	56.725
Kostnaður við hlutafjárútböð	0	(1.041)
	<u>(40.152)</u>	<u>53.789</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(60.020)	15.456
Handbært fé í byrjun árs	95.976	80.520
Handbært fé í lok árs	<u>35.956</u>	<u>95.976</u>

Reikningsskilaaðferðir

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga. Gerð er grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum, sem í meginatriðum eru þær sömu og árið á undan, að öðru leyti en því sem fram kemur hér á eftir.

Færsla bókhalds og gerð reikningsskila í norskum krónum

Félaginu var veitt heimild til að færa bókhald og semja reikningsskil í norskum krónum frá ársbyrjun 2002, í samræmi við ákvæði í lögum um breytingar á lögum um bókhald og ársreikninga frá apríl 2002. Árshlutareikningar og ársreikningar frá ársbyrjun 2002 verða því eingöngu gerðir í norskum krónum (NOK) með nokkrum skýringartölum í íslenskum krónum (ISK), ásamt samanburðartölum frá fyrra ári.

Rekstrartekjur

Samkvæmt markaðssamningi á milli Íslenska járnblendifélagsins og Elkem fer sala á kísiljárn sem framleitt er af Íslenska járnblendifélaginu eingöngu í gegnum Elkem að undanskilinni sölu til Japans. Samkvæmt markaðssamningnum fær Íslenska járnblendifélagið sama FOB-verð fyrir sömu gæði af kísiljárn og aðrar Elkem verksmiðjur.

Verðtryggðar eða gengistryggðar eignir og skuldir

Eignir og skuldir í öðrum gjaldmiðlum en norskum krónum eru umreiknaðar í norskum krónum á því gengi sem síðast var skráð á árinu. Gengismunur er færður í rekstrarreikning.

Birgðir

Birgðir eru tilfærðar á kostnaðarverði miðað við síðasta hráefnisverð, laun og óbeinan framleiðslukostnað, eða söluverð að fráregnum sölukostnaði sé það lægra.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á upphaflegu stofnverði þeirra og afskriftum í norskum krónum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af stofnverði:

Fasteignir	3%
Vélar, áhöld og flutningstæki	5-33%

Reikningsskilaaðferðir

Áhættufé í öðrum félögum

Eignarhlutir í öðrum félögum eru eignfærðir á nafnverði.

Tekjuskattur

Reiknuð skattinneign vegna frádráttarbærs tímabundins mismunar og yfirfærðs ónýttts skattalegs taps er færð í árshlutareikninginn í samræmi við reglur Reikningsskilaráðs.

Frádráttarbær tímabundinn mismunur stafar af því að bókfært verð eigna er lægra en skattalegt verð þeirra, en mismunurinn verður frádráttarbær síðar við ákvörðun skattalegrar afkomu.

Reiknuð skattinneign vegna frádráttarbærs tímabundins mismunar og yfirfærðs ónýttts skattalegs taps er færð að því marki sem líklegt er talið að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

Skýringar

1. Varanlegir rekstrarfjármunir

Breytingar á bókfærðu verði varanlegra rekstrarfjármuna:

	Fasteignir	Vélar. áhöld og flutn.tæki	Samtals
	NOK	NOK	NOK
Fjárhæðir greinast þannig:			
Heildarverð 1/1	358.112	667.434	1.025.546
Viðbætur á árinu	1.494	10.950	12.444
Heildarverð samtals	359.606	678.384	1.037.990
Afskrifað 1/1	197.576	284.865	482.441
Afskrifað á árinu	10.766	23.338	34.104
Afskrifað samtals	208.342	308.203	516.545
Bókfært verð samtals	151.264	370.181	521.445

Varanlegir rekstrarfjármunir eru metnir þannig af opinberum aðilum:

	ISK	NOK
Fasteignamat húsa	2.556.360	219.336
Fasteigamat lóða	278.596	23.904
Brunatrygging húseigna	4.487.575	385.034
Vátryggingaverð véla og búnaðar	7.400.925	635.000

2. Áhættufjármunir

Hlutabréf í öðrum félögum:

	Eignarhlutur	ISK	NOK
Endurvinnslan hf	5,90%	2.100	216
Spölur hf	14,65%	12.600	1.299
Klafi efh	50,00%	2.500	285
GT Tækni ehf	100,00%	5.000	443
Fang efh	100,00%	3.000	268
		25.200	2.511

Skýringar

3. Birgðir

Birgðir greinast þannig:

	NOK	
	2002	2001
Hráefni	19.319	21.319
Fullunnar vörur	44.557	33.356
Varahlutir og ýmsar rekstrarvörur	26.852	27.868
	<u>90.728</u>	<u>82.543</u>

4. Eigið fé

Hlutafé félagsins er ISK 1.090.720 þús.

Yfirlit um breytingu á eiginfjárreikningum:

	Hlutafé	Yfirverðs- reikningur hlutafjár	Óráðstafað eigið fé	Samtals
	NOK	NOK	NOK	NOK
Fjárhæðir greinast þannig:				
Jöfnuður 1/1	100.132	201.242	99.298	400.672
Hagnaður (tap) skv. rekstrarreikningi			6.391	6.391
Jöfnuður í lok tímabils	<u>100.132</u>	<u>201.242</u>	<u>105.689</u>	<u>407.063</u>

5. Langtímaskuldir

Yfirlit um langtímaskuldir:

	NOK
Lán í USD. Markaðsvextir tengdir LIBOR	104.196
Lán í EUR. Markaðsvextir tengdir LIBOR	<u>235.053</u>
Langtímaskuldir samtals að viðbættum næsta árs afborgunum	<u>339.249</u>
Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:	
Árið 2003	235.053
Árið 2004	20.839
Árið 2005	20.839
Árið 2006	20.839
Árið 2007	20.839
Árið 2008	20.840
Samtals	<u>339.249</u>

Skýringar

6. Tekjuskattur

Ónýtt skattaleg töp, sem heimilt er að flytja áfram samkvæmt skattalögum, nema samtals ISK 1.690,5 millj. (NOK 145,0 millj.) í lok árs 2002. Réttur til að nýta töpin fellur niður verði þau ekki nýtt til frádráttar skattskyldum hagnaði á eftirfarandi árum:

	ISK	NOK
Rekstrarárið 2007	474.345	40.699
Rekstrarárið 2008	933.738	80.115
Rekstrarárið 2009	282.377	24.228
	<u>1.690.460</u>	<u>145.042</u>

Álagningarhlutfall tekjuskatts var lækkað úr 30% í 18% í árbyrjun 2002. Þar af leiðandi var reiknuð skattinneign lækkuð um ISK 121 millj. (NOK 13 millj.) í 4. ársfjórðungi 2001.

	NOK
Breyting skattinneignar á árinu greinist þannig:	
Tekjuskattsinneign í árbyrjun	20.112
Gengismunur á árinu	(169)
Tekjuskattur af reglulegri starfsemi á árinu	(829)
	<u>19.114</u>
Skattinneign greinist þannig á eftirfarandi liði:	
Varanlegir rekstrarfjármunir	13.392
Viðskiptakröfur	(1.272)
Yfirfæranlegt tap	26.108
	<u>38.228</u>
Niðurfærsla	(19.114)
	<u>19.114</u>

Þar sem óvissa ríkir um nýtingu á allri reiknaðri skattinneign, er skattinneignin lækkuð með almennri niðurfærslu um 50%.

Fimm ára yfirlit

Allar fjárhæðir eru í milljónum NOK:

	2002	2001	2000	1999	1998
Rekstrarárangur					
Rekstrartekjur samtals	456	500	474	311	342
Rekstrarhagnaður (tap)	15	35	(17)	(20)	26
Hagnaður (tap) ársins	6	(14)	(65)	(33)	42
Fjárhagsleg þróun					
Veltufé frá rekstri	(8)	36	(21)	(8)	67
Fjárfestingahreyfingar	(13)	5	(56)	(248)	(154)
Breyting á hreinu veltufé	(297)	96	2	19	6
Efnahagur					
Eignir samtals	821	904	888	815	506
Hreint veltufé	(33)	264	168	166	147
Eigið fé	407	401	359	365	364
Ýmsar stærðir sem hlutfall af veltu					
Rekstrarhagnaður (tap)	3,3%	7,0%	-3,6%	-6,3%	7,7%
Hagnaður (tap) ársins	1,4%	-2,9%	-13,8%	-7,2%	12,2%
Aðrar kennitölur					
Veltufjárhlutfall *	0,9	4,6	2,8	4,2	6,1
Lausafjárhlutfall	0,6	3,4	2,0	2,9	4,5
Eiginfjárhlutfall	49,6%	46,7%	40,4%	44,8%	71,9%
Ávöxtun eigin fjár	1,6%	-3,8%	-17,8%	-6,2%	13,0%

* Breyting á veltufjárhlutfalli á milli 2001 og 2002 stafar aðallega af áætlaðri afborgun að fjárhæð 235 milljónum NOK af langtímaláni í ágúst 2003, í samræmi við samning við fjármálastofnanir frá 1998 um lánsheimild hjá þeim í tiltekinn tíma. Fyrirætlun stjórnenda er að afla nýs langtímaláns til að endurfjármagna lánið á greiðsludegi þess.